

Bijlagenboek Tussenevaluatie Ruimte voor de Rivier

Vragenlijst en resultaten enquête

Mark van Twist
Ernst ten Heuvelhof
Michiel Kort
Martine Olde Wolbers
Caspar van den Berg
Nanny Bressers

24 augustus 2011

Bijlagenboek Tussenevaluatie Ruimte voor de Rivier

Vragenlijst en resultaten enquête

Inhoud	Pagina
1. Vragenlijst enquête	1
1.1 Algemene vragen	1
1.2 Vragen voor stuurgroep- en projectgroepleden	6
1.3 Vragen voor PDR	10
2. Resultaten van de enquête	13
2.1 Inleiding	13
2.2 Algemene resultaten	14
2.3 Aanvullende analyse	19

1. Vragenlijst enquête

In dit hoofdstuk is de voor de enquête gehanteerde vragenlijst opgenomen. Ten behoeve van de enquête zijn de betrokken partijen ingedeeld in twee hoofdgroepen:

- Vertegenwoordigers van project- en stuurgroepen.
- Vertegenwoordigers van PDR.

De opbouw van de enquête is mede gebaseerd op de verschillende groepen. De eerste drie vragen zijn algemene openingsvragen. Deze vragen gaan in op de projecten waar de respondent (het meest) bij betrokken is. Daarnaast wordt naar de functie gevraagd. Op basis van het antwoord op deze vraag wordt de respondent gerekend tot de categorie PDR of project- en stuurgroepen. De vragenlijst van de groep PDR verschilt op een klein aantal punten van de vragenlijst van de project- en stuurgroepen (PG's en SG's). De vragen zijn, tenzij anders vermeld, geformuleerd in de vorm van stellingen waarin we de respondenten vragen deze te scoren op een **schaal van 1 tot 5**. De 1 staat hier voor "in het geheel niet", en de 5 voor "in zeer hoge mate".

In 1.1 zijn de algemene vragen opgenomen. In 1.2 de vragen voor project- en stuurgroepen en in 1.3 de vragen voor PDR.

1.1 Algemene vragen

Hartelijk dank dat u d.m.v. het invullen van deze vragenlijst wilt meewerken aan de Tussenevaluatie PKB Ruimte voor de rivier.

Het invullen van de vragenlijst zal maximaal 10 minuten in beslag nemen.

Uw antwoorden zullen vertrouwelijk behandeld worden.

Als u op de knopt hieronder klikt, start de vragenlijst automatisch.

Openingsvragen

- I. Bij welk project of bij welke projecten bent u betrokken? (meerdere antwoorden mogelijk)

1 Obstacleverwijdering Suikerdam en polderkade naar de Zandberg (inmiddels vervallen)

2 Extra uiterwaardvergraving Millingerwaard

3 Dijkteruglegging Lent

4 Kribverlaging Waalbochten (161 kribben); (inmiddels vervallen)

- 5 Kribverlaging Midden-Waal (253 kribben)
- 6 Kribverlaging Waal - Fort St. Andries (167 kribben)
- 7 Kribverlaging Beneden Waal (161 kribben)
- 8 Uiterwaardvergraving Brakelse Benedenwaarden en dijkverlegging Buitenpolder Munnikenland
- 9 Uiterwaardvergraving bedrijventerrein Avelingen
- 10 Ontpoldering Noordwaard (meestromend)
- 11 Ontpoldering Overdiepsche Polder (meestromend)
- 13 Dijkverbetering Amer / Donge
- 14 Dijkverbetering Steurgat / land van Altena
- 15 Dijkverbetering Bergsche Maas / Land van Altena
- 16 Dijkverbetering Oude Maas / Hoeksche Waard
- 17 Dijkverbetering Oude Maas / Voorne Putten
- 18 Berging Volkerak Zoommeer
- 19 Uiterwaardvergraving Huissensche Waarden
- 20 Uiterwaardvergraving Meinerswijk
- 21 Uiterwaardvergraving Doorwerthsche Waarden
- 22 Uiterwaardvergraving Middelwaard
- 23 Uiterwaardvergraving De Tollewaard
- 24 Obstakelverwijdering Machinistenschool Elst
- 25 Uiterwaardvergraving Honswijkerwaarden, stuweiland Hagestein, Hagesteinse Uiterwaard en Heerenwaard

- 26 Dijkverbetering Neder-Rijn Geldersche Vallei. (inmiddels vervallen)
- 27 Dijkverbetering Neder-Rijn / Betuwe / Tieler- en Culemborgerwaard
- 28 Dijkverbetering Neder-Rijn / Arnhemse- en Velpsebroek
- 29 Dijkverbetering Lek/Betuwe / Tieler- en Culemborgerwaard
- 30 Dijkverbetering Lek / Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden
- 31 Dijkverbetering Lek /Lopiker- en Krimpenerwaard. (Inmiddels vervallen).
- 32 Dijkverlegging Cortenoever
- 33 Dijkverlegging Voorsterklei
- 34 Uiterwaardvergraving Bolswerkplas, Worp en Ossenwaard
- 35 Uiterwaardvergraving Keizers- en Stobbenwaarden en Olsterwaarden
- 36 Hoogwatergeul Veessen-Wapenveld
- 37 Uiterwaardvergraving Scheller en Oldeneler Buitenwaarden
- 38 Dijkverlegging Westenholte
- 39 Zomerbedverlaging Beneden-IJssel
- Anders, namelijk...

--

II. Bij welk project bent u het meest intensief betrokken?

- 1 Obstakelverwijdering Suikerdam en polderkade naar de Zandberg (inmiddels vervallen)
- 2 Extra uiterwaardvergraving Millingerwaard
- 3 Dijkteruglegging Lent
- 4 Kribverlaging Waalbochten (161 kribben); (inmiddels vervallen)
- 5 Kribverlaging Midden-Waal (253 kribben)
- 6 Kribverlaging Waal - Fort St. Andries (167 kribben)
- 7 Kribverlaging Beneden Waal (161 kribben)
- 8 Uiterwaardvergraving Brakelse Benedenwaarden en dijkverlegging Buitenpolder Munnikenland
- 9 Uiterwaardvergraving bedrijventerrein Avelingen
- 10 Ontpoldering Noordwaard (meestromend)
- 11 Ontpoldering Overdiepsche Polder (meestromend)
- 12 Kadeverlaging Biesbosch. (inmiddels vervallen)
- 13 Dijkverbetering Amer / Donge
- 14 Dijkverbetering Steurgat / land van Altena
- 15 Dijkverbetering Bergsche Maas / Land van Altena
- 16 Dijkverbetering Oude Maas / Hoeksche Waard
- 17 Dijkverbetering Oude Maas / Voorne Putten
- 18 Berging Volkerak Zoommeer
- 19 Uiterwaardvergraving Huissensche Waarden

- 20 Uiterwaardvergraving Meinerswijk
- 21 Uiterwaardvergraving Doorwerthsche Waarden
- 23 Uiterwaardvergraving De Tollewaard
- 24 Obstakelverwijdering Machinistenschool Elst
- 25 Uiterwaardvergraving Honswijkerwaarden, stuweiland Hagestein, Hagesteinse Uiterwaard en Heerenwaard
- 26 Dijkverbetering Neder-Rijn Geldersche Vallei. (inmiddels vervallen)
- 27 Dijkverbetering Neder-Rijn / Betuwe Tieler- en Culemborgerwaard
- 28 Dijkverbetering Neder-Rijn / Arnhemse- en Velpsebroek
- 29 Dijkverbetering Lek / Betuwe / Tieler- en Culemborgerwaard
- 30 Dijkverbetering Lek / Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden
- 31 Dijkverbetering Lek / Lopiker- en Krimpenerwaard. (Inmiddels vervallen).
- 32 Dijkverlegging Cortenoever
- 33 Dijkverlegging Voorsterklei
- 34 Uiterwaardvergraving Bolswerkplas, Worp en Ossenwaard
- 35 Uiterwaardvergraving Keizers- en Stobbenwaarden en Olsterwaarden
- 36 Hoogwatergeul Veessen-Wapenveld
- 37 Uiterwaardvergraving Scheller en Oldeneler Buitenwaarden
- 38 Dijkverlegging Westenholte
- 39 Zomerbed verllaging Beneden-IJssel
- Anders, namelijk...

--

III. Wat is uw functie?

- Ambtenaar gemeente
- Ambtenaar provincie
- Ambtenaar waterschap
- Bestuurder provincie
- Bestuurder waterschap
- Medewerker/vertegenwoordiger PDR
- Elders bij het Rijk
- Anders, namelijk...

1.2 Vragen voor stuurgroep- en projectgroepleden

Wij verzoeken u de vragen 1-5 te beantwoorden indachtig het project waarbij u het meest intensief betrokken bent.

Tevredenheid relatie met PDR

1. Geef uw antwoord door een van de vakken aan te vinken, waarbij 1 staat voor 'in het geheel niet', en 5 voor 'in zeer hoge mate'.

1 2 3 4 5 Toelichting

Ik ben tevreden over de samenwerkingsrelatie die ik heb / ons project heeft met PDR

Achtergrond project en projectverloop

Geef uw antwoord door een van de vakken aan te vinken, waarbij 1 staat voor 'in het geheel niet', en 5 voor 'in zeer hoge mate'.

	1	2	3	4	Geen mening
Ik kan mij goed vinden in de inhoud van het project (de maatregel) zoals opgenomen in de PKB	☐	☐	☐	☐	☐

Kunt u uw antwoord kort motiveren?

2. Geef uw antwoord door een van de vakken aan te vinken, waarbij 1 staat voor 'in het geheel niet', en 5 voor 'in zeer hoge mate'.

	1	2	3	4	5	Toelichting
A) Gegeven de inhoud van het project, ben ik tevreden over de bereikte inhoudelijke resultaten	☐	☐	☐	☐	☐	<div style="border: 1px solid black; height: 30px;"></div>
B) Gegeven de inhoud van het project, ben ik tevreden over de snelheid waarmee het project gerealiseerd wordt	☐	☐	☐	☐	☐	<div style="border: 1px solid black; height: 30px;"></div>

Inbreng en rollen PDR

3. Geef uw antwoord door een van de vakken aan te vinken, waarbij 1 staat voor 'in het geheel niet', en 5 voor 'in zeer hoge mate'. U kunt uw antwoord desgewenst kort toelichten.

	1	2	3	4	5	Toelichting
a. De manier waarop PDR inspringt op veranderende (externe) omstandigheden waar het project mee te maken kreeg of kan krijgen en hierover met mij communiceert, draagt bij aan de soepele realisatie van het project.	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
b. De door PDR aangedragen methodieken en manieren van werken (bijv. over project- en risicomanagement) dragen bij aan de soepele realisatie van het project.	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
c. De manier waarop PDR de opgeleverde producten toetst, heeft meerwaarde voor mijn project.	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
d. De manier waarop PDR stuurt op realisatie binnen het vastgestelde budget, heeft meerwaarde voor mijn project.	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
e. De manier waarop PDR stuurt op realisatie binnen de beschikbare tijd, heeft meerwaarde voor mijn project.	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
f. De manier waarop PDR kennis inbrengt en expertise inzet, heeft meerwaarde voor mijn project.	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
g. De manier waarop PDR partijen, belangen en expertise bij elkaar brengt en een netwerk van betrokkenen creëert rondom het programma Ruimte voor de Rivier, heeft meerwaarde voor mijn project.	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
h. Het bestaan en functioneren van het Q-team heeft meerwaarde voor mijn project.	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>

Sturingsfactoren

4. Hieronder staat een aantal factoren waarop de sturing vanuit PDR gericht is / kan zijn. Welke drie factoren zijn volgens u de belangrijkste factoren waarop PDR stuurt, afgaande op uw eigen ervaring binnen het project / de projecten waar u bij betrokken bent?

- Ruimtelijke kwaliteit
- Waterveiligheid / waterstandsdeling
- Tijd
- Duurzaamheid / toekomstbestendigheid
- Maatschappelijk draagvlak
- Samenhang tussen de maatregelen uit het programma
- Creatie van een netwerk: partijen, belangen en expertise
- Anders, namelijk...

Spin-off werkwijze Ruimte voor de Rivier

5. Geef uw antwoord door een van de vakken aan te vinken, waarbij 1 staat voor 'in het geheel niet', en 5 voor 'in zeer hoge mate'. U kunt uw antwoord desgewenst toelichten.

	1	2	3	4	5	Toelichting
a. De methodieken en manieren van werken uit Ruimte voor de Rivier zijn bruikbaar voor toepassing in andere projecten waar ik mee bezig ben	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
b. De methodieken en manieren van werken uit Ruimte voor de Rivier pas ik inmiddels ook toe in de rest van mijn dagelijkse werkzaamheden en/of werkomgeving	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>

1.3 Vragen voor PDR

Wij verzoeken u de vragen 1-5 te beantwoorden indachtig het project waarbij u het meest intensief betrokken bent.

Tevredenheid relatie met de verantwoordelijken voor de afzonderlijke projecten

1. Geef uw antwoord door een van de vakken aan te vinken, waarbij 1 staat voor 'in het geheel niet', en 5 voor 'in zeer hoge mate'.

1 2 3 4 5 Toelichting

Ik ben tevreden over de samenwerkingsrelatie tussen PDR en de verantwoordelijke personen van de afzonderlijke projecten.

Programmaverloop

2. Geef uw antwoord door een van de vakken aan te vinken, waarbij 1 staat voor 'in het geheel niet', en 5 voor 'in zeer hoge mate'.

1 2 3 4 5 Toelichting

A) Gegeven de inhoud van het programma, ben ik tevreden over de bereikte inhoudelijke resultaten.

B) Gegeven de inhoud van het programma, ben ik tevreden over de snelheid waarmee het programma gerealiseerd wordt

Inbreng en rollen PDR

3. Geef uw antwoord door een van de vakken aan te vinken, waarbij 1 staat voor 'in het geheel niet', en 5 voor 'in zeer hoge mate'. U kunt uw antwoord desgewenst kort toelichten.

	1	2	3	4	5	Toelichting
a. De manier waarop PDR inspringt op veranderende (externe) omstandigheden waar de projecten mee te maken kregen of kunnen krijgen en de wijze waarop PDR daarover met de projecten communiceert, draagt bij aan de soepele realisatie van de projecten.	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
b. De door PDR aangedragen methodieken en manieren van werken (bijv. over project- en risicomanagement) dragen bij aan de soepele realisatie van de projecten.	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
c. De manier waarop PDR de opgeleverde producten toetst, draagt bij aan de soepele realisatie van de projecten.	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
d. De manier waarop PDR stuurt op realisatie binnen het vastgestelde budget, draagt bij aan de soepele realisatie van de projecten.	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
e. De manier waarop PDR stuurt op realisatie binnen de beschikbare tijd, draagt bij aan de soepele realisatie van de projecten.	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
f. De manier waarop PDR kennis inbrengt en expertise inzet draagt bij aan de realisatie van de projecten.	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
g. De manier waarop PDR partijen, belangen en expertise bij elkaar brengt en een netwerk van betrokkenen creëert rondom het programma Ruimte voor de Rivier, draagt bij aan de soepele realisatie van de projecten.	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
h. Het bestaan en functioneren van het Q-team heeft meerwaarde voor het programma.	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>

Sturingsfactoren

4. Hieronder staat een aantal factoren waarop de sturing vanuit PDR gericht is / kan zijn. Welke drie factoren zijn volgens u de belangrijkste factoren waarop PDR stuurt, afgaande op uw eigen ervaring binnen PDR?

- Ruimtelijke kwaliteit
- Waterveiligheid / waterstandsdeling
- Tijd
- Budget
- Duurzaamheid / toekomstbestendigheid
- Maatschappelijk draagvlak
- Samenhang tussen de maatregelen uit het programma
- Creatie van een netwerk: partijen, belangen en expertise
- Anders, namelijk...

Spin-off

5. Geef uw antwoord door een van de vakken aan te vinken, waarbij 1 staat voor 'in het geheel niet', en 5 voor 'in zeer hoge mate'.

	1	2	3	4	Toelichting	
a. De methodieken en manieren van werken uit Ruimte voor de Rivier zijn bruikbaar voor toepassing in andere projecten.	☐	☐	☐	☐	☐	<div style="border: 1px solid black; height: 40px; width: 100%;"></div>
b. De methodieken en manieren van werken uit Ruimte voor de Rivier worden inmiddels toegepast in andere projecten.	☐	☐	☐	☐	☐	<div style="border: 1px solid black; height: 40px; width: 100%;"></div>

2. Resultaten van de enquête

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat een analyse van de resultaten van de enquête onder bij Ruimte voor de Rivier betrokken partijen. De betrokken partijen zijn zoals eerder aangegeven ingedeeld in twee hoofdgroepen:

- Vertegenwoordigers van PDR.
- Vertegenwoordigers van project- en stuurgroepen.

Deze bijlage kent de volgende opbouw. Na een korte verantwoording van de respons worden de algemene resultaten besproken. In paragraaf 2 worden voor beide groepen (PDR en project- en stuurgroepen) de (gemiddelde) scores op de enquête vragen gepresenteerd. Ook wordt steeds de standaarddeviatie weergegeven zodat een indruk gekregen wordt van de diversiteit van de antwoorden op die vraag.

Met deze resultaten is een aantal aanvullende analyses uitgevoerd, waarbij gekeken is in hoeverre de gemiddelden tussen de respondentengroepen van elkaar verschillen. De resultaten daarvan worden in paragraaf 3 besproken.

2.1.1 Responsverantwoording

In totaal zijn 341 respondenten aangeschreven. Hiervan hebben 167 respondenten de vragenlijst ingevuld. Dit betekent een respons van 49%. Van deze 167 respondenten behoren er 94 tot de PDR en 70 tot de categorie project- en stuurgroepen. Van drie respondenten is onbekend tot welke groep zij behoren. Vertegenwoordigers van alle projecten/maatregelen van Ruimte voor de Rivier hebben de vragenlijst ingevuld, gezien de respons op de vragen I en II van de enquête. In de onderstaande tabel is de responsverantwoording weergegeven.

Groep	Respondenten	Totaal in groep	Percentage
PDR	94	160	59%
Project- en stuurgroepen	70	181	39%
Onbekend	3		
Totaal	167	341	100%

De 70 vertegenwoordigers van de project- en stuurgroepen vallen uiteen in 45 projectgroep leden 25 stuurgroep leden.

2.2 Algemene resultaten

In dit eerste gedeelte worden de algemene resultaten weergegeven voor de groepen PDR en project- en stuurgroepen. Zowel de gemiddelden als standaarddeviaties worden weergegeven¹.

2.2.1 Tevredenheid relatie met PDR / verantwoordelijken

De wederzijdse samenwerking wordt goed beoordeeld door zowel PDR als de projectgroepen en stuurgroepen. Het gemiddelde van deze groepen verschilt nauwelijks. Over het algemeen zijn de respondenten van de SG's en PG's iets tevredener over hun samenwerkingsrelatie met PDR (gemiddelde score van 3.81 op een schaal van 5) dan PDR is over hun samenwerkingsrelatie met de projecten (gemiddelde score van 3.73 op diezelfde schaal).

1) Tevredenheid samenwerking PDR en personen			
Groep	Gemiddelde	Aantal respondenten	Standaarddeviatie
PDR	3,73	93	,59
PG/SG	3,81	69	,75
Totaal	3,76	162	,66

¹ De analyse van de enquête-data wijst uit dat er een systematisch verschil bestaat tussen de antwoorden van (a) de groep respondenten van PDR, en (b) de groep respondenten vanuit de projectgroepen en stuurgroepen. De respondenten die werkzaam zijn bij PDR hebben over de breedte van de vragen een licht positiever oordeel afgegeven over de verschillende samenwerkingsrelaties binnen het programma en over de meerwaarde van de rol van PDR voor de afzonderlijke projecten. Dit is relevant voor het algemene beeld, maar dit verschil tussen de beide groepen valt weg wanneer het gaat over de rangschikking tussen de verschillende wijzen waarop PDR in de ogen van de respondenten meerwaarde heeft voor afzonderlijke maatregelen.

2.2.2 Achtergrond project en projectverloop/programmaverloop

Respondenten uit beide categorieën zijn tevreden over de inhoud van hun project/programma en de bereikte resultaten tot dusverre. SG's en PG's geven aan dat ze zich goed kunnen vinden in de inhoud van het project zoals het is opgenomen in de PKB. De tevredenheid over de inhoudelijke resultaten is idem hoog. PG's en SG's geven gemiddeld een 3.89 voor de resultaten van hun project, gegeven de inhoud van dit project. PDR respondenten zijn nog iets positiever en geven gemiddeld een 3.96 voor de resultaten van het programma, gegeven de inhoud van het programma. De snelheid van het projectverloop wordt door de respondenten uit de maatregelen beoordeeld met een 3.57. Respondenten uit de PDR-groep is gevraagd naar hun tevredenheid over het verloop van het gehele programma. Dit ontving een iets hogere score dan de afzonderlijke projecten: 3.84 gemiddeld.

2A) Tevredenheid inhoudelijke resultaten			
Groep	Gemiddelde	Aantal respondenten	Standaarddeviatie
PDR	3,96	92	,57
PG/SG	3,89	69	,77
Totaal	3,91	161	,67

2B) Tevredenheid over snelheid			
Groep	Gemiddelde	Aantal respondenten	Standaarddeviatie
PDR	3,84	92	,80
PG/SG	3,57	70	1,04
Totaal	3,72	162	,92

2.2.3 Inbreng en rollen PDR

Beide respondentengroepen zijn gevraagd naar diverse facetten van de projecten en het programma. Over het algemeen zien we in deze resultaten dat de PDR-respondenten gemiddeld positiever zijn over deze deelaspecten dan respondenten uit de PG's en de SG's. De tabel hieronder laat de verschillen zien.

3) Deelaspect	Score PG/SG	Score PDR
A) De manier waarop PDR inspringt op veranderende (externe) omstandigheden waar het project mee te maken kreeg of kan krijgen en hierover met mij communiceert, draagt bij aan de soepele realisatie van het project.	3.29	3.73
B) De door PDR aangedragen methodieken en manieren van werken (bijv. over project- en risicomanagement) dragen bij aan de soepele realisatie van het project.	3.46	3.76
C) De manier waarop PDR de opgeleverde producten toetst, heeft meerwaarde voor mijn project.	3.37	3.52
D) De manier waarop PDR stuurt op realisatie binnen het vastgestelde budget, heeft meerwaarde voor mijn project.	3.17	3.72
E) De manier waarop PDR stuurt op realisatie binnen de beschikbare tijd, heeft meerwaarde voor mijn project.	3.23	3.62
F) De manier waarop PDR kennis inbrengt en expertise inzet, heeft meerwaarde voor mijn project.	3.81	3.87
G) De manier waarop PDR partijen, belangen en expertise bij elkaar brengt en een netwerk van betrokkenen creëert rondom het programma Ruimte voor de Rivier, heeft meerwaarde voor mijn project.	3.62	3.90
H) Het bestaan en functioneren van het Q-team heeft meerwaarde voor mijn project.	3.12	3.48

Scores op deelaspecten verdeeld over respondentengroepen

Op alle deelaspecten wordt steeds meer dan voldoende gescoord (3.12 is de laagste score bij PG's en SG's; 3.48 is de laagste score bij PDR). PDR is op alle punten positiever dan de respondenten uit project- en stuurgroepen. De meerwaarde van het Q-team krijgt in beide groepen de laagste score. En beide groepen zijn het meest positief over de inbreng van kennis en expertise door PDR en de netwerkcreatie door PDR.

2.2.4 Sturingfactoren

Wij hebben respondenten uit beide groepen gevraagd naar de belangrijkste drie zaken waar PDR in hun optiek op stuurt. Tussen beide groepen zijn grote overeenkomsten in de volgorde van belangrijkheid die zij aangeven tussen de antwoordopties. De top is hetzelfde.

De tabel hieronder laat de resultaten zien. Een hoge score staat hier voor een factor die vaak gekozen is door de respondenten.

4) Sturingsfactor	PG/SG	PDR
A) Ruimtelijke kwaliteit	0,21	0,23
B) Waterveiligheid/ waterstanddaling	0,78	0,78
C) Tijd	0,77	0,70
D) Budget	0,71	0,63
E) Duurzaamheid/ toekomstbestendigheid	0,05	0,05
F) Maatschappelijk draagvlak	0,27	0,30
G) Samenhang tussen maatregelen	0,10	0,14
H) Netwerkcreatie	0,15	0,12
I) Anders, namelijk	0,03	0,05

De drie belangrijkste sturingsfactoren van PDR, volgens beide groepen, zijn daarmee als volgt, in volgorde van belangrijkheid: sturing op waterveiligheid en waterstands daling, sturing op tijd, en sturing op budget. In de tabel is te zien dat de ene doelstelling uit de dubbeldoelstelling (waterveiligheid) het meest belangrijk wordt gevonden, terwijl de andere doelstelling (ruimtelijke kwaliteit) bij beide groepen op plaats vijf komt. Dit laat duidelijk zien dat waterveiligheid het primaire leidende gegeven is voor Ruimte voor de Rivier, en ruimtelijke kwaliteit meer randvoorwaardelijk wordt nagestreefd.

2.2.5 Spin-off

In beide groepen valt hier het verschil tussen ingeschat spin-off potentieel ('bruikbaarheid methodieken en manieren van werken in andere projecten') en werkelijke spin-off ('toepassing methodieken en manieren van werken in eigen dagelijkse werkomgeving') op. De potentiële spin-off is in beide respondentengroepen significant hoger dan de werkelijke spin-off. Respondenten uit PG's en SG's geven een 3.75 voor hun spin off potentieel, en respondenten uit de PDR-groep geven dit een 4.26. Het werkelijke gebruik van methodieken en manieren van werken is lager; met gemiddeld een 3.08 bij de groep PG/SG en gemiddeld een 3.32 bij de PDR groep.

Overigens moet opgemerkt worden dat de standaarddeviatie bij de PG/SG groep voor de werkelijke spin-off erg hoog is (1.06). Dit betekent dat er grote verschillen bestaan tussen respondenten en hun gebruik van methodieken en manieren van werken uit Ruimte voor de Rivier. De hoge

standaarddeviatie wordt niet veroorzaakt door verschillen in respondentengroepen (zoals bestuurders/ambtenaren). Het verschil zal dan ook op maatregelniveau liggen; bij de ene maatregel worden de methodieken en manieren blijkbaar meer gebruikt in andere projecten dan in andere maatregelen. Het zou kunnen dat het verschil binnen maatregelen zelfs zit (dat bijvoorbeeld sommige mensen in maatregelen het veel elders gebruiken en anderen helemaal niet). Het is voorstelbaar dat bijvoorbeeld kennisaanbieders in projecten de methodieken volop elders gebruiken terwijl belanghebbenden in het gebied en kennisvragers dit (nog) niet doen. Hierover hebben wij geen data om met zekerheid uitspraken te kunnen doen.

5A) De methodieken en manieren zijn bruikbaar voor toepassing in andere projecten

Groep	Gemiddelde	Aantal respondenten	Standaarddeviatie
PDR	4,26	94	,70
PG/SG	3,75	69	,83
Totaal	4,04	163	,80

5B) De methodieken en manieren pas ik inmiddels ook toe in de rest van mijn werkzaamheden

Groep	Gemiddelde	Aantal respondenten	Standaarddeviatie
PDR	3,32	92	,78
PG/SG	3,08	66	1,06
Totaal	3,22	158	,91

2.3 Aanvullende analyse

In deze paragraaf worden de resultaten van een aantal aanvullende analyses gepresenteerd. In deze analyse is gekeken of de scores significant verschillen voor een aantal respondentengroepen, namelijk:

1. De twee hoofdgroepen, namelijk (1) vertegenwoordigers van PDR en (2) vertegenwoordigers van projectgroepen- en stuurgroepen.
2. Vertegenwoordigers van projectgroepen en vertegenwoordigers van stuurgroepen.
3. Bestuurders en ambtenaren (binnen de groep vertegenwoordigers van projectgroepen en stuurgroepen).

Voor deze analyses is gebruik gemaakt van de statistische analysetechniek ANOVA. Hiermee kan worden getoetst of verschillen tussen twee respondentengroepen significant zijn. De uitkomst van de toets wordt in de tabellen weergegeven met een F- waarde en een significantiescore. In de analyse is rekening gehouden met twee significantie niveaus: 95% ('p-waarde < 0.05%') en 99% ('p-waarde < 0.01%'). De laatste duidt op een sterkere significantie.

De resultaten worden achtereenvolgens in drie paragrafen besproken. Elk paragraaf eindigt met een korte conclusie.

2.3.1 PDR-leden en project- en stuurgroepen

Tevredenheid relatie met PDR / verantwoordelijken	PDR			PG/SG			F	Sig
	Gem.	N	StdDev	Gem.	N	StdDev		
Tevredenheid samenwerking PDR en personen	3,73	93	0,59	3,81	69	0,75	0,58	

Achtergrond project en projectverloop	PDR			PG/SG			F	Sig
	Gem.	N	StdDev	Gem.	N	StdDev		
a. Programmaverloop - tevreden inhoudelijke resultaten	3,96	92	0,57	3,86	69	0,77	0,92	
b. Programmaverloop - tevreden over snelheid	3,84	92	0,80	3,57	70	1,04	3,35	

Inbreng en rollen PDR	PDR			PG/SG			F	Sig
	Gem.	N	StdDev	Gem.	N	StdDev		

a. De manier waarop PDR inspringt op veranderende (externe) omstandigheden	3,73	94	0,69	3,29	69	0,86	13,37	*
b. De door PDR aangedragen methodieken en manieren van werken	3,76	94	0,89	3,46	70	0,83	4,79	.
c. De manier waarop PDR de opgeleverde producten toetst	3,52	94	0,88	3,37	70	0,80	1,26	.
d. De manier waarop PDR stuurt op realisatie binnen het vastgestelde budget	3,72	92	0,63	3,17	69	0,95	18,79	*
e. De manier waarop PDR stuurt op realisatie binnen de beschikbare tijd	3,62	93	0,82	3,23	69	0,89	8,38	*
f. De manier waarop PDR kennis inbrengt en expertise inzet	3,87	94	0,77	3,81	70	0,77	0,23	.
g. De manier waarop PDR partijen, belangen en expertise bij elkaar brengt	3,90	94	0,84	3,62	69	0,88	4,28	.
h. Het bestaan en functioneren van het Q-team heeft meerwaarde voor mijn project.	3,48	93	0,85	3,12	67	0,99	6,18	.

Spin-off werkwijze Ruimte voor de Rivier	PDR			PG/SG			F	Sig
	Gem.	N	StdDev	Gem.	N	StdDev		
a. De methodieken en manieren zijn bruikbaar voor toepassing in andere projecten	4,26	94	0,70	3,75	69	0,83	17,40	*
b. De methodieken en manieren pas ik inmiddels ook toe in de rest van mijn werkzaamheden	3,32	92	0,78	3,08	66	1,06	2,68	.

* Significantie < 0.05%

** Significantie < 0.01%

Conclusie

De significante verschillen tussen de leden van de PDR en die van de projecten- en stuurgroepen komen vooral uit de vragen omtrent de inbreng en de rollen van de PDR. De volgende vragen leveren hierbij een significant verschil op ($< 0.05\%$):

- 3B) De door PDR aangedragen methodieken en manieren van werken (bijv. over project- en risicomanagement) dragen bij aan de soepele realisatie van het project.
- 3G) De manier waarop PDR partijen, belangen en expertise bij elkaar brengt en een netwerk van betrokkenen creëert rondom het programma Ruimte voor de Rivier, heeft meerwaarde voor mijn project.
- 3H) Het bestaan en functioneren van het Q-team heeft meerwaarde voor mijn project.

Drie andere vragen over de inbreng en de rollen van de PDR leveren een significant verschil op ($< 0.01\%$). Het betreft hier de volgende vragen:

- 3A) De manier waarop PDR inspringt op veranderende (externe) omstandigheden waar het project mee te maken kreeg of kan krijgen en hierover met mij communiceert, draagt bij aan de soepele realisatie van het project.
- 3D) De manier waarop PDR stuurt op realisatie binnen het vastgestelde budget, heeft meerwaarde voor mijn project.
- 3E) De manier waarop PDR stuurt op realisatie binnen de beschikbare tijd, heeft meerwaarde voor mijn project.

Tenslotte levert de vraag of de methodieken en manieren bruikbaar zijn voor toepassing in andere projecten een significant verschil op ($< 0.01\%$).

2.3.2 Projectgroepleden en stuurgroepleden

Tevredenheid relatie met PDR / verantwoordelijken	Projectgroepen			Stuurgroepen			F	Sig
	Gem.	N	StdDev	Gem.	N	StdDev		
Tevredenheid samenwerking PDR en personen	3,89	44	0,72	3,68	25	0,80	1,20	

Achtergrond project en projectverloop	Projectgroepen			Stuurgroepen			F	Sig
	Gem.	N	StdDev	Gem.	N	StdDev		
a. Programmaverloop - tevreden inhoudelijke resultaten	4,02	45	0,72	3,54	24	0,78	6,56	
b. Programmaverloop - tevreden over snelheid	3,71	45	1,01	3,32	25	1,07	2,30	

Inbreng en rollen PDR	Projectgroepen			Stuurgroepen			F	Sig
	Gem.	N	StdDev	Gem.	N	StdDev		
a. De manier waarop PDR inspringt op veranderende (externe) omstandigheden	3,34	44	0,83	3,20	25	0,91	0,43	
b. De door PDR aangedragen methodieken en manieren van werken	3,56	45	0,84	3,28	25	0,79	1,80	
c. De manier waarop PDR de opgeleverde producten toetst	3,29	45	0,87	3,52	25	0,65	1,34	
d. De manier waarop PDR stuurt op realisatie binnen het vastgestelde budget	3,11	44	0,97	3,28	25	0,94	0,48	
e. De manier waarop PDR stuurt op realisatie binnen de beschikbare tijd	3,14	44	0,93	3,40	25	0,82	1,40	
f. De manier waarop PDR kennis inbrengt en expertise inzet	3,84	45	0,77	3,76	25	0,78	0,19	
g. De manier waarop PDR partijen, belangen en expertise bij elkaar brengt	3,52	44	0,93	3,80	25	0,76	1,61	

h. Het bestaan en functioneren van het Q-team heeft meerwaarde voor mijn project.	3,09	43	1,02	3,17	24	0,96	0,08
---	------	----	------	------	----	------	------

Spin-off werkwijze Ruimte voor de Rivier	Projectgroepen			Stuurgroepen			F	Sig
	Gem.	N	StdDev	Gem.	N	StdDev		
a. De methodieken en manieren zijn bruikbaar voor toepassing in andere projecten	3,75	44	0,87	3,76	25	0,78	0,00	
b. De methodieken en manieren pas ik inmiddels ook toe in de rest van mijn werkzaamheden	3,07	42	1,13	3,08	24	0,93	0,00	

* Significantie < 0.05%

** Significantie < 0.01%

Conclusie

De vergelijking van de enquêteresultaten tussen de projectgroep- en de stuurgroepleden onderling levert een significant verschil op (< 0.05%). Dit betreft de vraag die betrekking heeft of de tevredenheid over de inhoudelijke resultaten. De leden van de projectgroep scoren de tevredenheid over de inhoudelijk resultaten met een 4,02. De stuurgroepleden scoren met een gemiddelde van 3,54 lager.

2.3.3 Ambtenaren en bestuurders

Tevredenheid relatie met PDR / verantwoordelijken	Ambtenaren			Bestuurders			F	Sig
	Gem.	N	StdDev	Gem.	N	StdDev		
Tevredenheid samenwerking PDR en personen	3,91	35	0,74	4,00	15	0,65	0,15	

Achtergrond project en projectverloop	Ambtenaren			Bestuurders			F	Sig
	Gem.	N	StdDev	Gem.	N	StdDev		
Ik kan mij goed vinden in de inhoud van het project (de maatregel) zoals opgenomen in de PKB	4,08	36	0,81	3,67	15	0,82	2,81	
a. Programmaverloop - tevreden inhoudelijke resultaten	3,97	36	0,74	3,50	14	0,52	4,80	
b. Programmaverloop - tevreden over snelheid	3,64	36	1,07	3,27	15	0,96	1,35	

Inbreng en rollen PDR	Ambtenaren			Bestuurders			F	Sig
	Gem.	N	StdDev	Gem.	N	StdDev		
a. De manier waarop PDR inspringt op veranderende (externe) omstandigheden	3,37	35	0,81	3,33	15	0,90	0,02	
b. De door PDR aangedragen methodieken en manieren van werken	3,58	36	0,81	3,13	15	0,92	3,05	
c. De manier waarop PDR de opgeleverde producten toetst	3,31	36	0,89	3,47	15	0,64	0,40	
d. De manier waarop PDR stuurt op realisatie binnen het vastgestelde budget	3,03	35	0,98	3,07	15	0,96	0,02	
e. De manier waarop PDR stuurt op realisatie binnen de beschikbare tijd	3,17	35	0,92	3,40	15	0,74	0,72	
f. De manier waarop PDR kennis inbrengt en expertise inzet	3,97	36	0,77	3,87	15	0,74	0,20	

g. De manier waarop PDR partijen, belangen en expertise bij elkaar brengt	3,51	35	0,89	3,87	15	0,83	1,72
h. Het bestaan en functioneren van het Q-team heeft meerwaarde voor mijn project.	3,15	34	1,08	2,93	14	1,00	0,43

Spin-off werkwijze Ruimte voor de Rivier	Ambtenaren			Bestuurders			F	Sig
	Gem.	N	StdDev	Gem.	N	StdDev		
a. De methodieken en manieren zijn bruikbaar voor toepassing in andere projecten	3,67	36	0,89	3,53	15	0,92	0,23	
b. De methodieken en manieren pas ik inmiddels ook toe in de rest van mijn werkzaamheden	3,03	34	1,09	2,79	14	0,80	0,57	

* Significantie < 0.05%

** Significantie < 0.01%

Conclusie

Op een vraag verschillende de gemiddelden significant. Dit is, net als bij de projectgroep- en stuurgroepleden, de vraag over de tevredenheid over de inhoudelijke resultaten (< 0.05%). De ambtenaren scoren hier een gemiddelde van 3.97, terwijl de bestuurders een gemiddelde hebben van 3,67.